

STORTINGET

Representantforslag 49 S

(2024–2025)

fra stortingsrepresentantene Geir Jørgensen og Marie Sneve Martinussen

Dokument 8:49 S (2024–2025)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Geir Jørgensen og Marie Sneve Martinussen om bedre regulering av turistfisket

Til Stortinget

Bakgrunn

I en tid hvor fiskeriene og særlig kystfisket er under sterkt press grunnet betydelig bestandsnedgang og påfølgende kvotenedgang, er det avgjørende at man forvalter fiskeressursene på en bærekraftig måte. Særlig for torsk, som er en nøkkelart for kystfisket, har man sett dramatiske kutt i kvotene de senere årene, noe som direkte påvirker kystfiskernes driftsgrunnlag.

Turistfisket har utviklet seg til å bli en betydelig del av særlig den nordnorske turistvirksomheten. Tall fra Fiskeridirektoratet viser at over 2000 turistfiskebedrifter er registrert i Norge per 2025, med en særlig konsentrasjon av aktivitet i Nord-Norge. Næringen har opplevd en markant vekst det siste tiåret, noe som har ført til økt press på marine ressurser og kystnære fiskeplasser. Dette skaper nye utfordringer for en bærekraftig forvaltning av samfunnets felles ressurser.

Turister skal selvsagt få komme til Norge for å fiske og nyte godt av denne opplevelsen her i landet. Det man dessverre ser, er at dagens regelverk ikke blir tilstrekkelig håndhevet, og at dette fører med seg både økonomisk og miljømessig kriminalitet av betydelig omfang. Grensene for utførsel blir stadig brutt, og turistfiskevirksomhet kommer i interessekonflikt med tradisjonelt yrkesfiske.

Dagens regelverk tillater utførsel av 18 kilo fisk eller fiskeprodukter inntil to ganger per år. Denne kvoten er ment som et viktig forvaltningsprinsipp, men blir regelmessig overskredet. Et viktig aspekt som ofte overses, er at 18 kilo filet eller ryggstykker faktisk tilsvarer omkring 90 kilo rund fisk, siden de fleste turistfiskere kun tar vare på de beste delene av fisken. Dette betyr at den reelle belastningen på fiskeressursene er langt større enn hva utførselskvoten kan gi inntrykk av.

Stikkprøvekontroller ved de nordlige grenseovergangene avslører omfattende brudd på regelverket. I første halvår 2024 ble over 10 000 kilo fisk beslaglagt på landsbasis, hvorav 8 000 kilo var i Nord-Norge. Dette representerer trolig bare toppen av isfjellet, særlig når man tar i betraktning at beslagene hovedsakelig består av fileter og loins, som utgjør bare en brøkdel av den opprinnelige fangsten i rund vekt.

Tolletaten rapporterer at denne formen for økonomisk miljøkriminalitet har økt med 75 pst. siden 2018, og at fisken som beslaglegges, i all hovedsak stammer fra registrerte turistfiskebedrifter. Situasjonen preges av betydelige mørketall ettersom kontrollressursene er begrenset. Dette understrekes av at 36 av 49 beslag gjort av Tollregion Nord-Norge sommeren 2024 kunne knyttes til registrerte turistfiskebedrifter i Troms og Finnmark, noe som tydelig motbeviser påstanden om at registrerte bedrifter nødvendigvis opererer mer ansvarlig enn uregistrerte.

Et særlig bekymringsfullt aspekt er tilretteleggingen for filetering og fryselagring ved turistfiskeanleggene. Denne infrastrukturen muliggjør systematisk overfiske og ulovlig utførsel av fisk, stikk i strid med intensjonen om bærekraftig turistfiske.

Arealkonflikter mellom turistfisket og yrkesfisket har også blitt et økende problem. Med veksten i turist-

fiskenæringen har presset på tradisjonelle fiskefelt økt betraktelig. Uten tilstrekkelig lokal regulering kan dette føre til at havområdene i nærheten av turistfiskebedriftene blir overbeskattet. Dette rammer lokalbefolkningen som benytter disse områdene til både rekreasjon og næringsvirksomhet.

For å styrke den lokale forvaltningen av turistfisket må flere sentrale elementer på plass. Kommunene må gis tydelige verktøy og rammer for å regulere turistfiskevirksomhet i sine farvann, samtidig som de sikres nødvendig faglig støtte fra nasjonale etater. En vellykket implementering vil være avhengig av tett samarbeid mellom kommuner, lokale fiskerlag og turistfiskenæringen samt utforming av hensiktsmessige overgangsordninger for eksisterende turistfiskebedrifter.

Norge besitter omfattende marine grunnkart og detaljert kunnskap om fiskeressursene gjennom Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratets kartverktøy. Denne kunnskapsbasen, kombinert med moderne kartteknologi og overvåkingssystemer, gir kommunene et solid grunnlag for å implementere en mer presis og kunnskapsbasert arealforvaltning av kystsonen.

En lokalt forankret forvaltning av turistfiskenæringen vil kunne gi betydelige positive ringvirkninger for kystsamfunnene, i tråd med havressurslovens formålsparagraf om å sikre sysselsetting og bosetting i kystsam-

funnene. Dette vil også bidra til å redusere presset på sårbare fiskebestander.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen innføre forbud mot utførsel av fisk fra turistfiske av hensyn til bærekraftig ressursforvaltning og for å bekjempe økonomisk miljøkriminalitet.
2. Stortinget ber regjeringen fremme forslag til lovendringer som gir kommunene hjemmel til å regulere turistfiskevirksomhet i sine kystnære farvann.
3. Stortinget ber regjeringen etablere klare rammer for havdeling og arealtildeling i kystnære farvann, med vekt på å gi yrkesfiskere fortrinnsrett til havområdene.
4. Stortinget ber regjeringen sikre at kommunene får tilgang til nødvendige verktøy for å kunne forvalte turistfisket i sine farvann på en effektiv måte.
5. Stortinget ber regjeringen sørge for at Fiskeridirektoratet bistår kommunene med den nødvendige faglige støtten for å sikre en kunnskapsbasert forvaltning av turistfisket.

28. januar 2025

Geir Jørgensen

Marie Sneve Martinussen